

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת הבכירה, נאוה ברורמן

התובע:

אורן עילם

ב"כ: עו"ד תום שנפ

נגד

הנתבעים:

1. המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ
2. שרון שפורר
3. תומר מיכלזון

ב"כ: עו"ד יונתן קלינגר

פסק דין

מונחות בפניי שתי תביעות; האחת, תביעה כספית על סך של 310,000 ₪, שעניינה בחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע"; "תביעת לשון הרע", בהתאמה); והתביעה השנייה, תביעה כספית על סך של 200,000 ₪, שעניינה בחוק זכות יוצרים, תשס"ח-2007 (להלן: "חוק זכות יוצרים"; "תביעת הפרת זכויות יוצרים", בהתאמה).

רקע:

1. התובע, ד"ר אורן עילם (להלן: "התובע"), הינו משורר, ועורך כתב העת בשם "ביטאון שירה" (להלן: "כתב העת"). במסגרת כתב העת, מפרסם התובע שירים של משוררים ומשוררות הפונים אליו. כמו כן התובע הינו המוציא לאור.

נתבעת 1, הינה "המקום הכי חם – עיתונות עצמאית בע"מ", חברה בע"מ, הבעלים של אתר האינטרנט "המקום הכי חם בגיהנום" (להלן: "נתבעת 1" ו/או "האתר").

נתבעת 2, הגב' שרון שפורר, הינה כתבת האתר (להלן: "שרון" ו/או "נתבעת 2" ו/או "הכתבת").

נתבעת 3, מר תומר מיכלזון (להלן: "תומר" ו/או "נתבעת 3"), שימש במועדים הרלוונטיים לכתב התביעה, עורך האתר.

נתבעים 1-3 יכוננו להלן: "הנתבעים".

להשלמת התמונה, הכתבה נערכה על ידי הגב' גלית הראלי (להלן: "גלית"), והגב' עינת פיישבן (להלן: "עינת") הייתה המעסיקה של גלית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

2. כעולה מכתב התביעה, שיסודה בתביעת לשון הרע – התובע שם יהבו בכתבה (להלן: "הפרסום" ו/או "הכתבה") אותה כתבה שרון. הכתבה הועלתה באתר, ותומר היה האחראי על התכנים, אשר מופצים במסגרת האתר.

התובע מתאר בכתב תביעתו, שביום 23.07.2019 קיבל הודעת דואר אלקטרוני מאת שרון, שטענה בפניו, כי היא מכינה כתבה אודותיו, אודות כתב העת, והיא מעוניינת בתגובה ממנו. התובע יצר עמה קשר טלפוני, ושרון העלתה בפניו טענות קשות מאוד, לפיהן הטריד מינית שתי משוררות שפרסמו בעבר שירים בכתב העת, ואמרה לו: "... נשים פונות אליך לפרסום שירה בגלל הכובע שלך כעורך כתב עת או כמו"ל ואתה מדבר איתן על איברים אינטימיים". התובע הסביר לשרון, כי לא היו דברים מעולם, וחרף זאת, טוען התובע, שהנתבעים בחרו לפרסם כתבה מכפישה ומבזה, המציגה את התובע כעבריין מין, וכמטרידן סדרתי.

3. על מנת שלא נמצא חסרים, הכתבה מתייחסת, בין היתר לשתי נשים, הגב' גילי סיטון, ולגב' זהבה כלפה (להלן: "גילי"; "זהבה"; "המשוררות", בהתאמה).

נטען, שבעניינה של גילי, התובע הציע לבצע עמה אקט מיני, ושזו תצרף חברה.

בעניינה של זהבה, ביקש התובע שתשלח לו צילום של שדיה, ללא ראש.

לטענת התובע, אין מדובר כלל בהטרדה מינית.

4. למען סבר האוזן, נכתב בכותרת הכתבה:

"עורך כתב-עת למשוררות: נדמה לי שהשדיים שלך ממש טובים. הראש אני יודע שבעייתי מאוד".

ובכותרת המשנה:

"את הדברים כתב אורן עילם, המו"ל והעורך של "ביטאון שירה", למשוררת שפירסמה אצלו שיר. למשוררת אחרת הציע להיפגש איתו ו"לצרף חברות בהמשך".

5. במסגרת הכתבה, מצטטים הנתבעים את דבריהן של שתי המשוררות. התובע לא מכחיש, כי עם אחת מהמשוררות הוא התכתב, והתייחס באופן ספציפי לשיר אותו כתבה. לטענתו, עם המשוררת השנייה, התכתב, כחלק ממערכת יחסים אישית-רומנטית שניהל עמה בעבר, לכאורה וכנטען על ידו.

עוד נכתב בכתבה:

"כ' אינה היחידה שחוותה יחס משפיל ומטריד מעילם";

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

[...]

"נוכח דבריו החריגים, המלמדים משהו על נקודת מבטו של מטריד לכאורה..."

התובע מוסיף ומתאר, כי הנתבעים הביאו במסגרת הכתבה את דבריה של עוה"ד קרן גרינבלט (להלן: "עוה"ד גרינבלט"), אשר ציינה:

"הדברים שכתב עילם למשורות עולים בקנה אחד עם הטרדה... יש פה הטרדה לכאורה לפי סעיף 3א(5) לחוק... ההערות הן פוגעניות ומבזות".

6. לטענת התובע, הנתבעים דאגו לפרסם את הכתבה ולשתף אותה פעם אחר פעם ברשתות החברתיות. לשיטתו, הפרסומים מהווים לשון הרע, ויש בהם כדי לפגוע באופן חמור בעסקו, במשלח ידו ובפרנסתו של התובע. הגם, שהנתבעים נהגו עמו, מתוך כוונה לפגוע בו בשל הרצון למשוך את תשומת לב ציבור הקוראים, תוך רמיסת כבודו ושמו הטוב של התובע.

7. התובע עותר לסעדים הבאים:

- הנתבעים גרמו לו נזק בל יתואר, ומעמיד את תביעתו לפיצוי כספי על סך של 310,000 ₪.
- לכל הפחות יש לפסוק לטובתו פיצוי בסך של 100,000 ₪ בגין כל אחד ואחד מהפרסומים.
- לחילופין, עותר לפיצוי כספי בסך של 50,000 ₪ בגין כל פרסום.
- צו עשה להסיר את כל הפרסומים הפוגעניים אודות התובע.

8. מנגד, טוענים הנתבעים, במסגרת כתב הגנתם, שהכתבה שפורסמה, הייתה כתבה אחראית, עקב מספר תלונות כנגד התובע; שהביאה פרשנות משפטית של מומחית בתחום, שבחנה את ההתנהגות והבהירה, כי לדעתה מדובר בהטרדה; הכתבה הציגה ראיון ארוך במיוחד עם התובע, בו הוא לא מבין את הפסול שבדבריו; הכתבת נתנה לתובע את האפשרות להתבטא באופן נרחב ביותר. מכל מקום, לתובע אין בושה לפנות לנשים שמתעניינות בפרסום שיריהן ב"בטאון שירה", ולהגיד בפראפרזה: לא בטוח שיש לי מקום להכליל את השיר שלך במגזין, אולי תפגשי איתי למפגש מיני?

כן מוסיפים הנתבעים ששרון, הינה עיתונאית חוקרת, שגילתה את הדבר, ולפני שפרסמה את הכתבה, בדקה, הצליבה וכללה את כל החומרים הרלוונטיים. בין היתר, הכתבה כללה ראיון ארוך עם התובע, בה הוא נשאל לגבי המעשים, והוא לא הכחיש אותם.

הנתבעים מפנים להגנות הבאות: אמת הפרסום; עיתונות אחראית; תום הלב;

9. **בתביעה שעניינה בהפרת זכויות יוצרים**, טוען התובע, כי הנתבעים הפרו את זכויות היוצרים שלו, בעודם מעלים לאתר האינטרנט שבעלותם תמונות וציורים אותם צילם ויצר התובע (להלן: "היצירות"). השימוש ביצירות נעשה במסגרת הכתבה, כאמור.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

לא זו אף זו, הנתבעים גם ערכו מניפולציות ביצירותיו של התובע, מטילים בהם פגמים, מסלפים ומשנים אותו, באופן הפוגע ביצירות ובזכותו המוסרית של התובע.

התובע מתאר, שבתמונה הראשית המופיעה בכתבה הנתבעים "שלפו" באמצעות תוכנת עיבוד דיגיטלית את הדמות המופיעה בציור, אותה יצר התובע, ושתלו אותה על גבי רקע אפור, במסגרת הכתבה. מעשים אלה מהווים עשיית "יצירה נגזרת", כמשמעות המונח בסעיף 16 לחוק זכות יוצרים.

לא זו אף זו, הנתבעים נמנעו מליתן לתובע קרדיט ליצירותיו, תוך שהם מפרים את זכויותיו המוסריות.

לאור האמור, טוען התובע, כי הנתבעים הפרו באופן בוטה את זכויותיו ביצירותיו, ועל כן עותר לפיצוי כספי. לטעמו, מטעמי אגרה בלבד, העמיד את תביעתו על סך של 200,000 ₪.

10. מנגד, טוענים הנתבעים, שבמסגרת הכתבה הופיעו איורים שפורסמו בעבר על ידי התובע, והכל בהתאם להנחיית בית המשפט בת"א 57588-05-12 דנון תקשורת תדמיתית בע"מ נ' יחימוביץ' (להלן: "עניין יחימוביץ"). בענייננו, מדובר בכריכה של מגזינים שנועדו לשימוש בכתבה על אודות התובע. מדובר בשימוש הוגן, ולא התקיימה הפרת זכויות יוצרים.

אין פגיעה בזכויות הכלכליות וביכולת של התובע לשווק את המגזינים. כל רצונו של התובע הוא, להשתיק את הנתבעים.

11. השאלות המרכזיות הדורשות הכרעה – בסוגיית לשון הרע - האם הכתבה מהווה לשון הרע, ואם כן, האם עומדים לתובעים ההגנות – אמת הפרסום; עיתונאות אחראית; תום הלב; בסוגיית הפרת זכויות יוצרים – האם הנתבעים עשו שימוש מפר ביצירותיו של התובע אם לאו; אם הייתה הפרה, מהו סכום הפיצוי הראוי;

אקדים ואומר, שלאחר ששמעתי את טענות הצדדים את העדויות ועיינתי בראיות ובכל אשר הובא בפניי, נחה דעתי לדחות את התביעה שעניינה בלשון הרע; בתביעה שעניינה בהפרת זכויות יוצרים, ראיתי לנכון לקבל את התביעה בחלקה, ואבאר.

במסגרת ההליך, הוגשו תצהירי עדות ראשית ונשמעו העדויות. מטעם התובע העיד הוא עצמו; מטעם הנתבעים העידה גילי; העיד תומר; העידה שרון; העידה זהבה;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

בתמצית טענות התובע בסיכומים

12. הנתבעים פרסמו כתבה מכפישה בעניינו של התובע. לצד כתבה זו, פרסמו הנתבעים מספר פרסומי משנה מכפישים, המפנים אל הכתבה. הנתבעים מייחסים לתובע מעשים של הטרדה מינית, אלימות כלפי נשים, ולפיכך, מדובר בלשון הרע.

במסגרת הכתבה המכפישה, הנתבעים לקחו יצירות של התובע, מבלי לבקש את רשותו, ועשו בהן שימוש, תוך שהם פוגעים בזכויות היוצרים שלו. הגם, שהנתבעים ערכו מניפולציות ביצירותיו של התובע.

13. הנתבעים טוענים שפעלו בדרך של עיתונאות אחראית. לשיטתם, הכתבה מביאה שני מקרים של מתלוננות כנגד התובע; הם ביקשו את תגובת התובע וכללו אותה בכתבה; הביאו חוות דעת של עו"ד; ברם, לא מדובר בעיתונאות אחראית, אלא ברשלנות שיטתית.

תומר העיד, שהכתבה נערכה על ידי גלית. שרון העידה, שבעת פרסום הכתבה, עינת ראתה בגלית עורכת גרועה ולא אחראית. לפיכך, נתבעת 1 הינה רשלנית, עת מינתה עורכת רשלנית.

14. בכתב ההגנה טענו הנתבעים, שלא טענו לאלימות מצד התובע (סעיף 11.21), ברם, בכתבה הייתה תגית, שמתחתייה נכתב: "אלימות כלפי נשים". מדובר ברשלנות.

15. הנתבעים גילו רשלנות בכך שלא דאגו לתנאים נאותים להקלטת השיחה בין הכתבת לתובע, ולא בדקו את דברי התובע עד סופם. הכתבת פרסמה דברים שאינם אמת, ובדתה דברים שלא היו ולא נבראו.

16. עו"ד גרינבלט קבעה שאין כאן ניצול של יחסי מרות או תלות, אך הכתבת ביססה מעשיה על הנחת יחסי מרות.

17. הגנת "אמת דיברתי" לא עומדת לימין הנתבעים, כאשר הם לא מסוגלים להוכיח שהתובע הטריד מינית, או שהיה אלים כלפי נשים.

הרקע למיילים, עליהם מתבססת הכתבה, הוא קשר קודם עם הנשים, קשר שהוסתר מהקוראים, ושהנתבעים לא היו מודעים לו, בעקבות התרשלנותם.

ביחס לזהבה, הוכח שהיה בין השניים קשר פלרטטני, ולא היו יחסי מרות. זהבה אינה אמינה, והכתבת לא הציגה את הדברים כהוויתם. גם ביחס לגילי, הוכח, כי לא היו יחסי מרות, וגילי הודתה, כי התובע לא התנה את פרסום שיריה בכתב העת, או את השתתפותה בערב השירה אותו אירגן, בטובת הנאה מינית כלשהי. בעת הכנת הכתבה, ראו הנתבעים רק את הפרסום בפייסבוק של גילי, לא ראו את חליפת המיילים ביניהם ולא בדקו כדבעי (סעיף 5 לסיכומים).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

18. גם הגנת תום הלב, לא עומדת לימין הנתבעים, שעה שלא ביצעו את הבדיקות הנדרשות מהם, התעלמו מכך שהתובע הסביר להם, שפרסום הכתבה יגרום לו נזק. וזאת, למרות שהכתבת אישרה, כי היא מסכימה עם טענת התובע, החליטו לפרסם את הכתבה. הנתבעים לא שלחו לתובע את הקלטת, או את תמלול השיחה. לאחר פרסום הכתבה, שלח לכתבת תגובה, אותה ביקש להוסיף, אך התגובה לא פורסמה.

19. זכויות יוצרים – הנתבעים לקחו את יצירותיו של התובע, ללא רשותו, ועשו בהן שימוש במסגרת הכתבה, תוך פגיעה בזכויותיו. השימוש שנעשה מפר את זכויותיו של התובע, ומהווה הפרה של חוק זכות יוצרים. השימוש שנעשה ביצירות, לא נעשה במסגרת שימוש הוגן.

הנתבעים עשו שינויים ביצירות, ברם תומר טען שלא נעשה כל שינוי.

הנתבעים לא נתנו קרדיט לתובע על התמונות, כנדרש, אלא שתלו הערות סרקסטיות.

20. יש להשית על הנתבעים פיצוי הולם, בגין הפרותיהם את הוראות החוק.

בתמצית טענות הנתבעים בסיכומים

21. התובע לא טוען, כי לא ביצע את המעשים המיוחסים לו, אלא טוען, כי מדובר בלשון הרע, שנועד לפגוע בו. התובע הפליג בסיכומיו עם טענות על רשלנות של הנתבעים בנוגע לעיתונאות אחראית, אך בסופו של יום, לא הצביע היכן הנתבעים כתבו דבר שאינו נכון. לא סתם התמקד התובע בכך, שהתיעוד לא הוקלט, ולא בטענות שמהותן בתוכן התיעוד. לא סתם טוען התובע להפרה של זכויות יוצרים, ביצירות שאינן שלו. לתובע יש אינטרס אחד - להתנקם.

22. שרון ערכה ראיון עיתונאי עם התובע, וזה האחרון טוען, כי הדברים הוצאו מהקשרם. היה על התובע להוכיח "קשר אינטימי", והתובע כשל בכך.

עקב תקלה טכנית, לא הוקלט צדו של הריאיון, ושרון העידה, כי הקלידה בזמן אמת את אמירות התובע. התובע גם בהתכתבות המאוחרת לכתבה, לא טען כי דבר היה לא נכון.

23. התובע אישר, כי פנה לגילי בהצעות בעלות אופי מיני, כאשר זו ביקשה להשתתף בערב שירה שערך התובע. גילי העידה, כי הצעות אלה הטרידו אותה, ושהיא ביקשה מהתובע להתנצל. התובע מאשר, כי "התחיל" עם גילי. מבחינת התובע, לגיטימי לפנות בהצעות בעלות אופי מיני.

בין התובע לזהבה התקיימו תכתובות בשנת 2016, וההודעה הפוגענית ששלח, הייתה בשנת 2019, לאחר נתק בין הצדדים. זהבה העידה, כי היה ניסיון מטעם התובע לקחת את הקשר הזה "לכיוונים אחרים".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

24. התובע טוען, כי המשוררות אינן מקבלות תגמול, ומעשיו הם לגיטימיים, שכן לא היו יחסי מרות.

25. עיקר הדברים שפורסמו על התובע הם אמת. התובע פונה לנשים ומציע להן הצעות מיניות, עת אותן נשים פונות אליו בתכתובת מקצועית.

26. כתב התביעה לא מפרט מהי לשון הרע. התובע טוען, כי לשון הרע שיוחסה לו, היא עצם הגדרתו כ"מטריד מינית", טענה זו לא נטענה בכתב התביעה, וגם אם נטענה, היא נכונה עובדתית.

הפרסום היה נכון ואמתי. התובע אישר, כי לא טען בשום מקום על טקסט לא נכון בפרסום. התובע במהלך חקירתו, התחפר בעמדתו, כי התנהגותו לגיטימית.

התובע מלין על כך, כי לא ניתנה אפשרות להגיב לכתבה. יש לדחות טענה זו, מהסיבה שלתובע אין צורך במתן "תגובה", כאשר הכתבה היא ראיון עם התובע.

27. הנתבעים קיבלו מידע מהנפגעות, והמידע פורסם בצורה מהימנה. הנתבעים טוענים להגנת "העיתונאות האחראית", שכן פעלו בצורה אחראית בפרסום הכתבה. ההלכה בנושא עיתונאות אחראית נפסקה בפרשת דיין דני"א 2121/12 פלוני נ' אילנה דיין (להלן: "עניין דיין") [פורסם בבנו]. בענייננו, התובע אישר את העובדות; המקורות העידו בפני בית המשפט, ואף התובע צרף את התכתובות; הנתבעת פנתה למומחית בתחום כדי לקבל את דעתה;

28. התובע מלין על השימוש בתגית "אלימות כנגד נשים". גם אם תגית זו הייתה דורשת הבהרה, הרי מה שעשה התובע בפועל הוא אלימות מילולית כנגד נשים.

29. זכויות יוצרים – לא מדובר על יצירות, אשר התובע מוכר, או מעמיד לרשות הציבור כחלק מעסק, אלא על כריכות של ספריו הממשיכים להימכר.

מדובר בשימוש בחלק שאינו מהותי ביצירה, או לחלופין בשימוש הוגן. ובכל מקרה, אין צורך בהסכמת התובע לשימושים אלו. הנתבעים הציגו כריכות מספרי התובע בכתבה, וזוהי פרקטיקה עיתונאית נהוגה.

30. הנתבעים מפנים לפסיקה שעניינה בשימוש הוגן - "עניין יחימוביץ" הנזכר לעיל, וכן לפסיקה נוספת (סעיפים 21-24 לסיכומים).

השימוש היה מזערי, מדובר על צילומים קטנים, שאינם מהווים חלק מהותי מהיצירה. הצגה של כריכה של ספר שירה, לא מהווה הפרה. מה גם, שהשימוש היה נחוץ.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

31. לעניין הפיצויים – גם אם יפסוק בית המשפט בניגוד לעמדת הנתבעים, כי יש חבות, אז יש לפסוק סכום זעום, שלא בהתאם לסכומים להם עותר התובע. ככל שיפסק סכום כלשהו, הוא אמור להיות בסביבות ה- 10,000 ₪.

בין אם בית המשפט יקבל את התביעות, ובין אם ידחה, ראוי שבית המשפט ישית הוצאות לחובת התובע. וזאת, בהתחשב בסכומים המוגזמים להם התובע עותר.

בתמצית סיכומי תשובת התובע

32. הנתבעים טוענים, כי כתב התביעה לא מפרט מהי לשון הרע בגינה הוגשה התביעה, אלא שהנתבעים מתעלמים מהעובדות (סעיף 3 לסיכומי התשובה).

לטענת הנתבעים, התובע אישר שהפרסום הוא נכון ואמתי. התובע יחזור ויטען, כי הפרסום רחוק מהמציאות, הואיל והוא לא הטריד מינית, וכל רמיזה שכזו מהווה לשון הרע ופגיעה בשמו הטוב.

הגנת אמת דיברתי לא עומדת לימין הנתבעים, הם לא הוכיחו שהתובע הטריד מינית, או שהיה אלים כלפי נשים.

33. הנתבעים טוענים, כי מעשיו של התובע מהווים אלימות כלפי נשים. מדובר על שינוי גרסה. יודגש, בכתב ההגנה ובדיון ההוכחות הנתבעים הודו שלא הייתה אלימות.

34. הנתבעים טוענים, כי קיבלו מידע מהנפגעות, ושהמידע פורסם בצורה מהימנה, ולכן מדובר בעיתונאות אחראית. התובע בסיכומיו, עמד על התרשלות הנתבעים, ואלה האחרונים לא סתרו זאת.

35. הנתבעים עשו שימוש ביצירות התובע, לרבות מניפולציות עריכה, והערות סרקסטיות, ללא רשות.

לא ניתן לטעון, כי מדובר בשימוש בחלק שאינו מהותי, ולא ניתן לטעון, כי מדובר בשימוש הוגן.

36. סכומי התביעה אינם מופרזים, אלא אף צנועים (סעיף 10 לסיכומי התשובה).

יש לקבל את תביעות התובע במלואן, לרבות הסעד של הסרת הכתבה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

דין והכרעה

37. כפי שהובא לעיל, השאלות המרכזיות הדורשות הכרעה – בסוגיית לשון הרע - האם הכתבה מהווה לשון הרע, ואם כן, האם עומדות לנתבעים ההגנות – אמת הפרסום; עיתונאות אחראית; תום הלב; בסוגיית הפרת זכויות יוצרים – האם הנתבעים עשו שימוש מפר ביצירותיו של התובע, אם לאו; אם הייתה הפרה, מהו סכום הפיצוי הראוי, אם בכלל;

יוזכר, שלאחר ששמעתי את טענות הצדדים, את העדויות, עינתי בראיות ובכל אשר הובא בפניי, נחה דעתי לדחות את התביעה שעניינה בלשון הרע; בתביעה שעניינה בהפרת זכויות יוצרים, ראיתי לנכון לקבל את התביעה בחלקה, ואבאר.

יוזכר, המחלוקות בין הצדדים, יסודן בכתבה שפורסמה ביום 25.07.2019 על ידי הנתבעים, בעניינו של התובע. יש לבחון שתי סוגיות עיקריות - סוגיית לשון הרע; סוגיית זכויות היוצרים.

לשון הרע

המסגרת הנורמטיבית

38. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, שכותרתו "לשון הרע מהי?" קובע:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -
(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם;
(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלה ידו או במקצועו;
(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;
בסעיף זה "אדם" - יחיד או תאגיד;
"מוגבלות" - לקות פיסית, נפשית או שכלית, לרבות קוגניטיבית, קבועה או זמנית".

ללמדך, חוק איסור לשון הרע קובע, כי לשון הרע היא, בין היתר, פרסום דבר שעלול להשפיל אדם בעיני הבריות, או לבזות אדם בשל מעשים או תכונות המיוחסים לו, או העלול לפגוע במשרתו של אותו אדם, אם משרה ציבורית ואם אחרת, וכו', לפי המפורט בסעיף זה. הרציונאל המנחה בחוק איסור לשון הרע, הינו האיזון בין זכות היסוד לשמירה על שמו הטוב של האדם מחד, לבין זכות היסוד לחופש הביטוי, מאידך (ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ (פורסם בנבו) (להלן: "עניין הרציקוביץ")).

יחד עם זאת, יש לזכור כי חופש הביטוי אינו חופש הביזוי, והזכות להשמיע אינה הזכות להשפיל (ראה: רע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (פורסם בנבו) (להלן: "עניין בן גביר")):

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

"מקורותינו מציינים כי "לשון הרע הורגת" וכי "כל המלבין פני חבירו ברבים כאילו שופך דמים" (בבא מציעא, נח, ב [ג]), ואפילו סלח האדם שעליו הוצא לשון הרע, הריהו "בוער מבפנים".
נאמר במקורותינו כי "לא נחתם גזר-דין על אבותינו במדבר אלא על לשון הרע בלבד" (רמבם, דעות ד[ב]). (אזכורים אלה מתוך בג"צ 6126/94 סנש נ' רשות השידור ואח', פ"ד נג (3) 817, 832, מול האות "ד").

39. סעיף 2 לחוק איסור לשון הרע, קובע "פרסום מהו":

- "(א) פרסום, לענין לשון הרע - בין בעל פה ובין בכתב או בדפוס, לרבות ציור, דמות, תנועה, צליל וכל אמצעי אחר.
(ב) רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות:
(1) אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע;
(2) אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע".

40. כב' השופטת פרוקציה בע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי ואח' [פורסם בנבו] (להלן: "עניין נודלמן"), הגדירה את השלבים, אשר על-פיהם יש לנתח "לשון הרע", ותוצאותיה:

שלב ראשון: את הביטוי יש לפרש בהקשר אובייקטיבי, ולשאוב ממנו את המשמעות העולה ממנו, על-פי אמות מידה של "האדם הסביר". הפרשנות נשענת על המובן הפשוט של הדברים, ועל האמור "בין השורות".

שלב שני: האם משמעות הדברים על-פי "האדם הסביר", אלה מהווים "לשון הרע", בהתאם לסעיף 1 לחוק, והאם מתקיים "פרסום" על-פי מבחני סעיף 2 לחוק.

שלב שלישי: בחינת ההגנות השונות בהתאם לחוק.

שלב רביעי: אם האמירה ממלאת את שלושת התנאים, כאמור, אז יש לבחון את שאלת הסעדים.

הפסיקה מורה, כי המבחן לקיומה של לשון הרע הוא מבחן אובייקטיבי, המוכרע על פי המשמעות שאנשים סבירים היו מייחסים לפרסום. לפיכך, יש לפרש את הפרסום "בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת... יש לשלוף את פרשנותו הסבירה, ולברר האם מדובר בביטוי הגורם להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר" (עניין הרציקוביץ, פסקאות 9 ו-13).

ודוק - משמעות האמירה אינה תלויה בכוונת המפרסם, או באופן שבו הובן הפרסום על-ידי הנפגע. בית-המשפט צריך לבחון את משמעות המילים מושא התביעה כפי שהיו מובנים על-ידי הקורא/השומע סביר. נקבע בע"א 740/86 תומרקין נ' העצני, פ"ד מ"ג (2) עמ' 334, בעמ' 337 - 338, כדלקמן:

"ההלכה היא שאין חשיבות לשאלה מה היתה כוונתו של המפרסם מחד, ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא את הדברים, מאידך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

המבחן הקובע הוא מהי, לדעת השופט היושב בדיון, המשמעות שקורא סביר
היה מייחס למילים..."

לעניין זה ראה גם ע"א 723/74 הוצאת עיתון "הארץ" נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פ"ד לא
281, בעמ' 293 (להלן: "עניין הארץ"), שם נאמר כדלקמן:

"המבחן בדבר קיום לשון הרע לפי סעיף 1 איננו מתמצה בתחושת העלבון
הסובייקטיבית של הפרט, עליו נסב הדיבור או הכתב המייחס לו דברים
פוגעים, אלא יסודו אובייקטיבי, היינו מה השפעתם או זיקתם של דברי לשון
הרע להערכה לה זוכה הפרט התובע בעיני הבריות... איסור לשון הרע בא לעגן
בחוק החרות את זכותו של כל אדם, כי הערכתו בעיני אחרים לא תיפגם ולא
תיפגע על ידי הודעות כוזבות בגנותו..."

41. בענייננו, פורסמה הכתבה נשוא התביעה; אין חולק, שהאמירות והרמיזות מהוות לשון הרע,
אך הצדדים חלוקים ביניהם בשאלה - האם האמירות חוסות תחת ההגנות שבדין, אם לאו.

ברי בעיני, שהתובע רואה בפרסום הכתבה "לשון הרע", שהרי האמירות כלפיו, מציגות אותו
כמי שמטריד נשים, וכמי שמנסה "להתחיל" עם נשים, אשר פונות אליו כדי לפרסם שירה, בגלל
"כובעו" כעורך כתב עת או כמוציא לאור. לשיטת התובע, לא מתקיימות ההגנות הקבועות בדיון.

42. מפאת חשיבות הדברים, יוזכר, בכותרת הכתבה נכתב:

"עורך כתב-עת למשוררת: "נדמה לי שהשדיים שלך ממש טובים. הראש אני
יודע שבעייתי מאוד".

ובכותרת המשנה:

"את הדברים כתב אורן עילם, המו"ל והעורך של "ביטאון שירה", למשוררת
שפירסמה אצלו שיר. למשוררת אחרת הציע להיפגש איתו ו"לצרף חברות
בהמשך".

ועוד, במסגרת הכתבה, מצטטים הנתבעים את דבריהן של שתי המשוררות, עם זהבה ועם גילי.
התובע לא מכחיש, שעם אחת מהמשוררות, גילי, הוא התכתב, והתייחס באופן ספציפי לשיר
אותו כתבה. ועם המשוררת השנייה, זהבה, מאשר התובע שהתכתב, וטוען שכחלק ממערכת
יחסים אישית-רומנטית שניהל עמה בעבר, כטענתו ולכאורה.

מלבד זאת, נכתב בכתבה:

"כ' אינה היחידה שחוותה יחס משפיל ומטריד מעילם";

...
"נוכח דבריו החריגים, המלמדים משהו על נקודת מבטו של מטריד לכאורה..."

יתרה מכך, הנתבעים הביאו במסגרת הכתבה את דבריה של עוה"ד גרינבלט אשר ציינה:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

"הדברים שכתב עילם למשורות עולים בקנה אחד עם הטרדה... יש פה הטרדה לכאורה לפי סעיף 3א(5) לחוק... ההערות הן פוגעניות ומבזות".

43. לטענת הנתבעים, עומדות להן ההגנות הקבועות בחוק – "אמת דיברתי"; תום לב; תקשורת אחראית;

44. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, העדויות, עיינתי בראיות ובכל אשר הובא בפני, בראי ההליך והפסיקה, הגעתי לכלל מסקנה שהנתבעים פעלו כ"תקשורת אחראית", כפי המצופה ממנה, ואנמק.

ההגנות על אמירות לשון הרע

45. על פי החוק, לצד ההגנה על שם טוב, המשפט נתן ביטוי גם לערכים אחרים, ובמקרים מסוימים יצדיקו ערכים אלה מתן הגנה למפרסם לשון הרע. ההגנות הקבועות בחוק מפורטות בשלושה סעיפים – סעיף 13, סעיף 14 וסעיף 15, ולענייננו יפים סעיפים 14 ו- 15 לחוק.

הגנות סעיף 15 לחוק

46. סעיף 15 לחוק קובע, כי נתבע ייהנה מאחת ההגנות הקבועה בו, רק אם עשה את הפרסום "בתום לב", וסעיף 16 לחוק קובע את ההוראות הסטטוטוריות בדבר נטל ההוכחה - מתי מתקיימת דרישת תום הלב ומתי היא נשללת.

47. הנתבעים טוענים כי פעלו בתום לב, וכי עומדת להם ההגנה הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע:

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

[...]

- (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום;
- (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי כשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי כשר;"

ביחס להגנת תום הלב, ככלל, חלה החזקה המנויה בסעיף 16(א) לחוק, לפיה אם פרסם הנתבע לשון הרע באחת מן הנסיבות הקבועות בסעיף 15 לחוק, והפרסום לא חרג מתחום הסביר, בנסיבות אלה – פעל הנתבע בתום לב. חזקה זו תחול, כל עוד לא הוכיח התובע היפוכו של דבר, המנוי בהוראות סעיף 16(ב) לחוק, הקבועות כי:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

"חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה: (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו; (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא; (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15."

48. והנה כי כן, כדי לבחון האם הנתבעים פעלו שלא בתום לב, נאמדים מעשיהם טרם הפרסום הפוגעני. האם נקטו באמצעים סבירים על מנת לבדוק את אמיתות הפרסום ובמידת זהירות בפרסומו. נבחנת אף הסבירות שבפרסום ומידת אמונת הנתבעים באמיתותו, וכדברי מלומדים:

"תום הלב הנדרש בכל אחת מההגנות יתבטא, לפיכך, בדרישה לדרך התנהגות מסוימת ולמצב נפשי מסוים, אשר בהצטרפם לעשיית הפרסום בנסיבות הנדרשות בהגנה הספציפית, יצדיקו את הפגיעה בנפגע, לאור האינטרסים שלמענם נוצרה ההגנה" (ר' שנהר, עמ' 261).

49. בהתייחס להגנה לפי סעיף 15(2) נקבע בדנ"א 2121/12 פלוני נ' אילנה דיין אורבך [פורסם בנבו] (להלן: "דיין נוסף אילנה דיין"), הגנה זו שהוכרה בדיון נוסף אילנה דיין, מעניקה הגנה למפרסם לשון הרע, גם בגין פרסום שלא הוכח כי הוא נכון, ובלבד שהפרסום נעשה בתום לב, לאחר שלמפרסם הייתה חובה לפרסמו, והכל לפי התנאים שנקבעו בערעור אילנה דיין ובדיון נוסף אילנה דיין.

בדיון נוסף אילנה דיין נדונה השאלה האם יש להכיר בקיומה של "חובה עיתונאית" לעשיית פרסומים מסוימים, אשר עשויה להקים הגנה לפי סעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע. הנשיא גרוניס כינה הגנה זו בשם "הגנת העיתונאות האחראית". הנשיא פסק, כי ראוי להכיר בקיומה של חובה לפרסום פרסומים בעלי אופי עיתונאי, שיש בהם עניין ציבורי משמעותי.

הגנה זו תחול רק על פרסומים שנעשו בתום לב. משמעות דרישה זו היא כי הפרסום ייעשה בשל אותה חובה וללא כוונת זדון, וכי חובת הפרסום מולאה בהתאם לסטנדרט של עיתונאות אחראית, זהירה והוגנת.

עניין ציבורי משמעותי

50. בע"א 1104/00 דוד אפל נגד איילה חסון ואח' (פורסם בנבו, מיום 10.1.02) (להלן: "פסק דין אפל") נקבע:

"עניין ציבורי" ייחשב עניין שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו - אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חיו ... ברי כי לא ניתן לקבוע מראש אילו נושאים יהיו "עניין ציבורי", והדבר ייבחן לגבי כל פרסום לגופו."

בדנ"פ 7383/08 יוסף אונגרפלד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, מיום 11.7.11) נקבע:

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

"הגדרת המונחים 'דמויות ציבוריות' ו'עניינים ציבוריים' אינה משימה פשוטה נוכח מגוון המצבים העשויים להתעורר במציאות...
'עניין ציבורי' ייחשב עניין שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו – אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חייו" (ע"א 1104/00 אפל נ' חסון, פ"ד נו(2) 607, 621-620 (2002), להלן: עניין אפל)."

51. בענייננו, דומה כי לא יכול להיות ספק, כי תוכן הכתבה הינו רלוונטי לשם הגברת המודעות בקרב הציבור, ובקרב הנשים, בפרט, בכל הנוגע לקשרים אישיים הנושקים עם קשרים מקצועיים. לפיכך, לטעמי, יש בפרסום הכתבה עניין ציבורי משמעותי, ואפרט;

תום ליבו של "נתבע"

52. השאלה המרכזית, האם הפרסומים נעשו בתום לב, תוך עמידה באמת המידה המחמירה של עיתונות אחראית. לעניין דרישת תום הלב - סעיף 15 לחוק, נקבע בדיון נוסף אילנה דיין, מפי כבוד הנשיא גרוניס, בין השאר, כי:

"... נקודת המוצא היא כי חובת תום הלב הקבועה בסעיף 15 לחוק כוללת יסודות סובייקטיביים ואובייקטיביים. יש לבחון את טיבה של דרישת תום הלב בהקשר הספציפי של ההגנה הנדונה לפנינו, היא 'הגנת העיתונאות האחראית'... תנאי בסיסי לתחולת הגנת העיתונאות האחראית לפי סעיף 15(2) לחוק הוא, כאמור, קיומה של חובה לפרסום. אמונה בדבר קיומה של חובה כאמור והיותה המניע לפרסום עשויה להיות בעלת משקל בעת בחינת התנאי של קיומו של תום לב במובן הסובייקטיבי... לדרישת תום הלב ישנם גם מאפיינים אובייקטיביים. בסוג העניינים שלפנינו בא לידי ביטוי המימד האובייקטיבי של תום הלב בעיקר בהצבת סטנדרט 'העיתונאות האחראית', הנוגע להתנהגות המפרסם ולפרסום עצמו. במסגרת סטנדרט זה נדרש מן המפרסם אופן התנהלות שניתן לתאר בהכללה כסביר והוגן... חובותיו של המפרסם לאמת את העובדות טרם הפרסום ולהסתמך על מקורות מהימנים ורציניים, הן חלק מן האמצעים הסבירים שמצופה ממפרסם לנקוט טרם הפרסום כדי לוודא את אמיתותו. אם לא יעשה כן, עשויה לקום חזקה כי עשה את הפרסום שלא בתום לב... כך גם באשר לחובתו לקבל את התייחסותו של הנפגע הפוטנציאלי מן הפרסום, הדרושה לא רק משיקולי הגינות אלא גם לשם ביסוס המידע. לטעמי, אחת האינדיקציות החשובות למילוי אמת המידה של עיתונאות אחראית היא פנייה מוקדמת של המפרסם למושא הפרסום ומתן הזדמנות סבירה והוגנת להגיב לפרסום...".

53. ומן הכלל אל הפרט - תומר העיד, שהפרסום בכתבה "אמת", שהוא סומך על העורכת שערכה בפועל את הכתבה, ועל היכולת העיתונאית של שרון, והוסיף: "... ואני בטוח שכל הכתבה אמת צרופה" (עמ' 19 לפרוטוקול, שורות 24-21).

שרון, הכתבת, תיארה, כי פנתה לתובע, על מנת לקבל תגובתו, והלכה למעשה, תגובת התובע הובאה במלואה במסגרת הכתבה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

בהקשר זה, טוען התובע, שהוא לא קיבל את ההזדמנות ליתן תגובה, לאחר פרסום הכתבה (סעיף 21 לתצהירו).

בנסיבות, כפי שהובא בפניי, סבורה אני, שיש לדחות טענה זו, הואיל ושרון פנתה לתובע, עימתה אותו עם התלונות כלפיו, התובע הגיב לכך, והראייה לכך, שתגובתו הובאה במסגרת הכתבה.

הלכה למעשה, מעיון בכתבה עולה, כי היה ראיון עם התובע.

54. לשימת לב, התובע לא טוען שעיקר הדברים שפורסמו אינם נכונים, אלא טוען שהדברים יצאו מהקשרם, ושהוא הוצג כמטריד מינית, וכאלים כנגד נשים. בהקשר זה, נשאל התובע על ידי בית המשפט:

"אני מפנה את אדוני לפרסומים של נספח 3 ו-4 שעליהם התביעה נסמכת, האם יש ציטוט כלשהו שצוטט מפיך שאינו יצא מפיך? אני משיב שמאחר וההקלטה הועברה בצורה לא תקינה... יש ניסוחים מסוימים שהם לא ניסוחים שלי, יש לי זיכרון טוב אבל לא יכול לזכור הכל, יש ניסוחים שלא נאמרו מפי. איפה זה נאמר בתצהירך שיש אמירה שהניסוח לא היה נכון? אני משיב שלמיטב זכרוני זה לא נאמר".

(עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 7-2).

רוצה לומר – התובע לא הצהיר ש"הניסוח" אינו נכון. הגם, שלא הכחיש ב"רחל בתך הקטנה" את רוח הדברים ואת השיח עם המשוררות.

55. מעיון בכתבה, התובע נשאל בין היתר –

"עם כמה נשים שפונות אליך ורוצות לפרסם שירה אתה מנסה ל"התחיל"? זה לא עניינדך, זה עניין אישי שלי. פה התייחסתי לשני מקרים אבל זכותי להתחיל עם כל מי שאני רוצה לא? אין קשר בין פרסום לנושאים אישיים [...] ואם מישהי מוצאת חן בעיניי אז... [...] אבל אם מישהי לא מעוניינת אז אני שומר על קשרים וממשיך לפרסם שירים זה לא משפיע ולא בשיקולים שלי. וגם איתה אם הייתה ממשיכה לשלוח שירים – אני בכלל האמת לא חשבתי שהיא בכיוון גברים שאלתי בשביל הסיכוי הקטן שכן".

ביני לביני, המילים מדברות בעד עצמן.

56. בסיפא, שאל התובע את שרון האם הוא מוקלט, ונענה – "כן". לאחר מכן טען – שהדברים הוצאו מהקשרם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

יצוין, לא ניתן להתעלם מכך ששרון הצהירה שמכשיר ההקלטה שלה לא עבד באופן המיטבי, והוקלטה רק חלק מהשיחה. עם זאת, ציינה, כי הקלידה את אמירות התובע בזמן אמת (סעיף 10 לתצהירה).

שרון מדגישה, שהתובע לא הכחיש בתכתובות המייל עמו את תמלול השיחה, שהיה הרקע לכתבה.

57. בנוסף, התובע שם יתנועע על השימוש בתגית "אלימות כנגד נשים" (נספח 3 עמ' 25 לתצהירו), שכן לשיטתו לא הייתה אלימות. שרון בעדותה נשאלה האם הכתבה עוסקת באלימות כנגד נשים, והסבירה שלא, ושהכוונה הייתה ל"אלימות מילולית" (עמ' 23 לפרוטוקול, שורה 7). והוסיפה:

"אני לא טענתי בשום מקום בכתבה ובכותרת שמדובר באלימות, גם לא טענתי שיש כאן הטרדה מינית למרות שלא אתמם גם, לא טענתי זאת מרצון להיות אחראית. אם הייתי רואה את התגיות שבהן כתוב אלימות כנראה שהייתי מורידה אותן, אבל כאמור הייתה עורכת לכתבה ששמה גלית הראלי, שגלית הראלי המעסיקה שלה עינת פישבין חשבה שהיא עורכת מאוד גרועה ולא אחראית ועצלנית באותה תקופה".

(שם, שורות 11-15).

58. יש לציין, שבסיכומי הנתבעים, נטען, כי התובע מלין על השימוש בתגית. עם זאת, לשיטת הנתבעים, התובע נקט באלימות – ביקש מאחת מהמשוררות צילום ללא חולצה וללא ראש, והציע הצעות חוזרות בעלות אופי מיני. לגבי המשוררת השנייה, טוענים הנתבעים, שהתובע ניסה לכפות הצטרפות למעשים מיניים (ראו סעיף 18 לסיכומים).

כזכור, בסיכומי התשובה, טוען התובע שמדובר על שינוי גרסה. התובע הדגיש, שבכתב ההגנה ובדיון ההוכחות הנתבעים הודו שלא הייתה אלימות.

59. ערה אני לטענת התובע, כי לשיטתו הוא הוצג כאלים כנגד נשים, עם זאת מעיון בכתבה, עיננו הרואות, כי עסקינן בתגית בכיתוב קטן מאוד לצד השם של הכתבת. הגם, שבתוכן הכתבה עצמה לא נאמר, כי התובע אלים, במובן הפיזי של המילה, אלא כל שהוצג - טענות המשוררות, כנגד התנהלותו ואמירותיו של התובע כלפיהן, שיכול וניתן לראות בכך, לכל היותר "אלימות מילולית", מעצם פניותיו ואמירותיו של התובע למשוררות.

במאמר מוסגר, יצוין, כי הביטוי "אלימות" מוגדר: "תוקפנות, שימוש בכוח כלפי אחרים".

כאמור, המדובר בתגית בכיתוב קטן מאוד לצד שם הכתבת.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

כמו כן, יש להידרש למהות הכתבה, אשר במסגרתה התובע לא מתואר כאדם אלים במובן "המילולי" והרגיל מבחינת המשמעות. עיון בכיתוב הקטן, והחשוב – עיון בתוכן ובמהות, מביאים למסקנה לפיה, הקורא הסביר לא מייחס לתובע אלימות במשמעות הסמנטית, המילולית.

60. לגבי טענות התובע בקשר לאיכות העורכת, וגם לאחר ששמעתי את עדותה של שרון בעניינה של העורכת, סבורה אני שאין בטענות אלה כדי לסייע לתובע. וזאת, בראי הכתבה, כפי שעוד יפורט בהמשך.

61. יתרה מכך, שרון פנתה לעוה"ד גרינבלט על מנת לקבל את חוות דעתה בנושא, האם יש בעייתיות באמירותיו של התובע שהופנו למשוררות. שרון נקטה בצעד זה, טרם פרסום הכתבה, וחוות הדעת הובאה במסגרת הכתבה.

בנוסף, שרון העידה: "... הכתבה שלי היתה ללא טעות עובדתית אחת ונכתבה בזהירות כדי לא לעשות עוול לתובע. אני לא ישנה בלילה כשמדובר על דבר כזה והיו לנו גם התייעצויות במערכת" (עמ' 26 לפרוטוקול, עמ' 8-6).

לאחר ששמעתי את עדותה של שרון, בראי ההליך, נתתי אמון בעדותה, וזאת לאור אופן עריכת הכתבה ותוכנה; השתכנעתי ששרון נקטה בצעדים סבירים וזהירים טרם פרסום הכתבה; קיבלה מידע מהמשוררות; הטיחה את האשמות בפניי התובע, והביאה דבריו בכתבה; ביקשה חוות דעת מעוה"ד; השתכנעתי, ששרון האמינה שהפרסום הינו אמת, וסברה שקיימת חשיבות ציבורית לפרסום הכתבה, לאור חשיבות הנושא.

לא השתכנעתי, שהתנהלות מי מהנתבעים הייתה רשלנית.

62. יודגש, הנתבעים קיבלו מידע מזהבה וגילי, שלשיטתן התובע הטריד אותן. שרון הצהירה, כי קיבלה מידע עיתונאי, פנתה למקורות והצליבה אותן (סעיפים 4-2 לתצהירה).

הן זהבה והן גילי הגישו תצהירי עדות ראשית, והעידו בבית המשפט.

63. גילי הצהירה, בתצהירה, שהתובע הציע לה הצעה מינית, תוך ניצול מעמדו כעורך מגזין שירה ומארגן ערבי שירה (סעיף 5 לתצהיר). עם זאת, העידה, שהתובע לא התנה את פרסום שירה ואת השתתפותה בערב שירה, בקשר מיני כלשהו (עמ' 16 לפרוטוקול, שורות 7-12).

בנוסף, נשאלה גילי במהלך החקירה הנגדית:

"ש. כשאורן שואל אותך גברים גם מעניינים אותך זה מטריד מינית?
ת. בקונטקסט הזה כן.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

ש. כלומר לשיטתך בגלל שאורן מארגן ערבי שירה בחינם – בגלל שאתם חולקים תחביב דומה – בגלל ששניכם אוהבים שירה – אסור לו להביע בך עניין רומנטי?

ת. זה לא מה שאמרתי. אם ההקשר היה שונה והיינו משוחחים ברמה האישית והיה מתקיים ביננו קשר בעל אופי אישי עם פוטנציאל לרומנטי הייתי מסכימה אבל זה לא המצב".

(עמ' 17 לפרוטוקול, שורות 22-30).

"ולשאלת בית המשפט:

מה היה המצב אשר בו חשת באותו קונטקסט אני משיבה שאני פניתי לבנאדם מקצועי שהערכתו כמקצועי וראיתי אותו כמקצועי, להשתתף בפלטפורמה שהוא הציע, בתגובה הוא הציע לי הצעה מינית שאינה הולמת את אופי הפנייה שלי.

האם השאלה שלו באה לאחר קשר אישי כלשהו ביניכם שלא קשור למקצועי אני משיבה שלא".

(עמ' 18 לפרוטוקול, שורות 5-1).

גילי במהלך עדותה, הציגה את ההטרדה שבאה מצדו של התובע, ששאל אותה אם גברים מעניינים אותה, ושהוא הציע לה לצרף חברות. גילי הפנתה למייל מיום 13.07.2016, ששם אמרה לתובע שהערה מצדו ממש לא במקום (עמ' 113 לתצהיר הנתבעים; עמ' 18 לפרוטוקול, שורות 14-18).

סבורה אני, שעדותה של גילי מדברת בעד עצמה, מדובר בעדות סדורה ועקבית. עולה מעדותה, שהיא לא ציפתה לקבל מהתובע הצעה מינית, והיא ראתה בהתנהלותו, כאמור, הטרדה.

64. המשוררת השנייה, זהבה, התייחסה לקשר עם התובע, וכתבה בתצהירה: "קשר" (סעיף 3 לתצהיר). בעדותה הסבירה שהקשר עם התובע היה אמור להיות רק מקצועי, והכוונה "לפרסום שירים" (עמ' 26 לפרוטוקול, שורות 29-30).

בחקירתה הנגדית נשאלה זהבה, והשיבה:

"ש. בסעיף 4 לתצהירך את טוענת שאת היית מאוד רשמית ומקצועית, בסעיף 5 את ממשיכה שהוא חיפש קירבה ואת השבת בצורה מקצועית וקורקטית. את עומדת מאחורי הדברים האלה?

ת. אני עומדת מאחורי הדברים האלה בוודאי. כל הזמן היתה גלישה לכיוון אוננות בטלפונים דברים שהוא לא הוסיף בתצהיר.

ש. אני אומר לך שהקשר ביניהם (צ"ל: ביניכם) היה קשר חברי, קשר אישי, קשר פלרטטני?

ת. אתה יכול לאמר מה שאתה רוצה. אני אומרת איך הקשר היה בעיני. היה כאן קשר מקצועי. היו ניסיונות לא פוסקים לקחת את הקשר הזה לכיוונים אחרים".

(עמ' 27 לפרוטוקול, שורות 8-1).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

ובהמשך העידה, שיצרה קשר עם התובע, לאחר ארבע שנים שלא הייתה עמו בקשר, וזאת מאחר ששיר שלה שפורסם אצלו במגזין, נמכר לעיתון. ועוד תיארה, שהייתה דרישה מטעם העורכת, לבקש אישור מהמקום בו השיר התפרסם לראשונה, קרי אצל התובע. ואמרה: **"כתוצאה מכך, קיבלתי במקום אישור. בקשה/דרישה לשלוח תמונה בלי ראש. אני ביקשתי אישור לפרסם, קיבלתי מייל עם הטרדה מינית"** (עמ' 27 לפרוטוקול, שורות 23-30). בהקשר זה יוזכר, שהתובע ביקש שתשלח לו תמונה עם שדיים בלי ראש, והתובע לא הכחיש זאת.

גם עדותה של זהבה הייתה משכנעת, ועלתה בקנה אחד עם עדותה של גילי.

65. לאור האמור, בהתחשב בטענות המשוררות, ובזיקה לפעולות שננקטו על ידם, סבורה אני, שהתנהלות הנתבעים, ושל שרון בפרט, הייתה אחראית וזהירה, כפי שפורט לעיל.

ניתן לומר, שדי בקביעה זו, ויש בה כדי לייתר את הדיון בטענת ההגנה "אמת בפרסום". עם זאת, ראיתי לנכון לדון גם בטענה זו, ואציין, בזהירות הנדרשת, שעל פניו מבלי לקבוע מסמרות, זהבה וגילי העידו על תחושתן שחוו הטרדה מינית מצד התובע, וזאת למרות שהתובע ראה את הדברים אחרת.

הגנת סעיף 14

66. סעיף 14 קובע את הגנת "אמת הפרסום". ובלשון הסעיף –

"במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

הגנת סעיף 14 בנויה משני יסודות מצטברים. האחד, יסוד עובדתי בעיקרו, הנוגע למידת אמיתות הפרסום המהווה "לשון הרע" בהשוואה למציאות העובדתית. השני, מידת העניין הציבורי שבאותו פרסום, ועניינו בשאלה ערכית בעיקרה, המוכרעת על-ידי בית המשפט בהתאם למדיניותו השיפוטית, והיא האם קיימים לפרסום יתרונות חברתיים המצדיקים אותו, למרות לשון הרע שבו (שנהר, 215; "עניין הארץ", עמוד 299).

בדנ"א 7325/95 ידיעות אחרונות בע"מ ואח' נ' יוסף קראוס [פורסם בנבו], נקבע: "... והדין הוא כי על מנת שפרסום יהיה מוגן עליו להיות אמת ונדרש כי יהיה בו עניין ציבורי. במסגרת זו, ראינו עד כמה מכביד הוא הנטל להוכיח את יסודותיה של הגנת האמת בפרסום". בהגנה זו יש לבחון, האם הפרסומים הם אמת, ועל כן יש לערוך בדיקה עובדתית. ההגנה לא נשללת בשל אי הוכחת "פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש", אך ברור שהפרסום בכללותו צריך להתברר כאמיתי, על מנת ליהנות מההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק (ראה: ע"א 20727-09-20 ידיעות אחרונות בע"מ נ' אם תרצו – ציונות להיות או לחדול [פורסם בנבו]).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

67. לענייננו - האם ניתן לומר כי בפרסומים נשוא התביעה, ישנה התאמה למציאות? לטעמי, התשובה הינה חיובית. עם זאת אינני קובעת מסמרות האם התובע הטריד מינית את המשוררות, אם לאו.

68. התובע העיד, כי עם זהבה היו "מרכיבים רומנטיים בתוך הקשר", ועם גילי לא (עמ' 11 לפרוטוקול, שורות 4-1). התובע אישר, שהרגיש כלפי זהבה רגשות ארוטיים, ולשיטתו זהבה הפגינה כלפיו חיבה רומנטית (שם, שורות 31-21).

69. כפי שהובא לעיל, הן גילי והן זהבה העידו, כי חוו "הטרדה מינית" מצד התובע, והוא כאמור ראה את הדברים אחרת. שהרי, לשיטתו: "זה שניסיתי להתחיל איתן זה לא בתגובה לזה שהן ניסו לפרסם שירה" (עמ' 13 לפרוטוקול, שורה 30). ועוד הוסיף: "... אם אין התנייה כלומר אם אין התנייה בין פרסום כתב עט לבין יוזמה אישית למישהי שמצאת חן בעיניי, אז אני חושב שזה לא הוגן כלפיי שרק בגלל שאני מרכז פרסום אז אסור לי להתחיל עם אישה שיש לי איתה עניין משותף" (ראו: עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 16-14).

70. לאור האמור, דומני, שהכתבה שיקפה את אשר התרחש בין התובע לבין המשוררות, ודברי התובע הוצגו כדבעי, והציבור יחליט ויסיק מסקנותיו מהכתבה.

71. לאור המקובץ לעיל, עומדות לנתבעים ההגנות הקבועות בדיון, כאמור. אשר על כן, דין התביעה שעניינה בלשון הרע – דחייה.

זכויות יוצרים

המסגרת הנורמטיבית:

72. זכות יוצרים היא זכות בלתי מוחשית, והרציונל המנחה בזכויות היוצרים, הוא מניעת העתקה של יצירה. כבר נקבע לא אחת –

"דיני זכויות היוצרים מגנים על המשאבים והמאמץ שהושקעו בהפקת היצירה. הם מכירים בזכות של היוצר ליהנות מפרי עמלו. דיני זכויות היוצרים מגנים גם על ההיבט האישי של היצירה, שנתפסת כביטוי חיצוני ל"אני הפנימי" של היוצר".

(ראו: רע"א 7774/09 אמיר ויינברג נ' אליעזר ויסהוף (להלן: "הלכת ויינברג") [פורסם בבנר], וכך:

"זכות היוצרים היא בעיקרה זכות למנוע מאדם אחר לקחת לעצמו את פרי עמלו של היוצר"

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

(ראו: ע"א 23/81 הרשקו נ' אורבוך, פ"ד מב (3) 756, 749 וע"א (ת"א) 17422-03-18 עו"ד יניב גבריאל נ' עו"ד יעקב בטש).

73. על העקרונות הכלליים של דיני זכות יוצרים חזר בית-משפט העליון בע"א 360/83 סטרוסקי בע"מ נ' גלידת ויטמן בע"מ פ"ד מ(3) 340 [פורסם בנבו], עת קבע קיומה של זכות יוצרים בשלט מסחרי כי "יצירה אמנותית" באומרו (מפי השופטת נתניהו), בעמ' 346:

"היצירה צריכה להיות פרי מאמץ, כישרון והשקעה של המחבר, שיקנו לה אופי שונה משל החומרים שמהם עוצבה... ומה מידתם של המאמץ, הכישרון וההשקעה הדרושים לכך? די לאלה במידה צנועה ביותר. פשטות היצירה בלבד לא תמנע הגנת זכות יוצרים, אלא אם היא קיצונית, כגון סתם קו ישר או עגול... כדי לבחון אם היצירה ראויה להגנה יש לראותה בכללותה, כשלמות אחת. אם למרות השימוש שעשה המחבר בנושא קיים, השקיע ביצירה מאמץ וכישרון עצמאיים משלו, תהיה היצירה מוגנת... כך המאמץ והכישרון הכרוכים בליקוט, בסידור ובעריכה של נושא קיים, יכולים להספיק...".

להשלמת התמונה, על פי החוק, "תצלום" יכול ויהא "יצירה אמנותית", כהגדרתו בסעיף הראשון לחוק. וכן, סעיף 4(א)(1) קובע שביצירה מקורית מעין דא, תהא "זכות יוצרים". זכות היוצרים, כאמור בסעיף 11 לחוק, הינו בין היתר, הזכות הבלעדית להעתיק את היצירה, ולהעמידה לרשות הציבור.

74. הבעלות הראשונית בזכות היוצרים ביצירה שייכת ליוצר (ראו סעיף 33 לחוק). חריגים לכך הם למשל יצירות שנוצרו תוך כדי עבודה אצל אדם אחר.

סעיף 33(1) לחוק זכות יוצרים, מגדיר בעלות בזכות יוצרים – "היוצר של יצירה הוא הבעלים הראשון של זכות היוצרים ביצירה";

75. בענייננו, העיד התובע באשר לצילום:

"ש. יש 6 משפטים באותו צילום שהם ציטוטים של משוררים נכון? ת. זה חלקים שאני בחרתי אותם ויצרתי בהם יצירה חדשה שהיא שילוב בין טקסט לתמונה, השילוב זה יוצר יצירה חדשה שהתמונה ברקע היא אלמנט אחד שלה והטקסטים שאותם בחרתי מתוך המון טקסטים הם אלמנט שני, וזה יוצר אובייקט אומנותי חדש שהוא בעצם עליו כן יש לי זכויות".

(עמ' 9 לפרוטוקול, שורות 9-13).

מנגד, טוענים הנתבעים, שהתובע הגיש תביעתו מטעמים קנטרניים. לשיטתם, לא מדובר ביצירות אשר התובע מוכר, אלא על כריכות של ספרים שממשיכים להימכר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

בהקשר זה, העיד תומר, ש"הכריכה" של הספר, כפי שהובאה בכתבה אינה יצירה, והעיד: "... יש עטיפה על הספר. ומבחינתי זה לא יצירה שלו, זה צילום של עטיפה. וכן, לא עשינו שום מניפולציה" (עמ' 20 לפרוטוקול, שורות 14; 17-18).

76. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, ועיינתי בכתבה, בתמונות וביתר הראיות, סבורה אני, שיש לראות גם בכריכה של ספר, יצירה. לטעמי, הוכח, כי התובע הוא בעל זכויות היוצרים בתצלום, גם אם נטען, שכל שעשה התובע הוא "קולאז'".

77. יתרה מכך, העיד התובע, כי שלוש תמונות נוספות, כפי שהובאו בסעיף 38 לתצהירו, מדובר בכריכות של ספרים שהוא הוציא לאור, שנלקח חלק מהן והודבק על רקע אפור (עמ' 10 לפרוטוקול, שורות 9-1). לשיטתו, הנתבעים פרסמו את יצירותיו וערכו בהן מניפולציות, הם אף פרסמו את אחת מיצירותיו בשער הכתבה, ביודעם כי הדבר יגרור הופעת התמונה בפרסומי המשנה של הכתבה ברשתות החברתיות. הם אף תלשו את הפנים מתוך הרקע המקורי והדביקו אותם על רקע אפור, מניפולציה המשנה את הקשר התמונה ופוגעת קשות בערכה האומנותי. כל זאת עשו תוך רשלנות קשה, מעצם זאת שאפילו לא היה ידוע להם האם תמונה זו צוירה על ידי התובע ומה מהותה בכלל, להוציא העובדה שהיא מראה פני אדם והופיעה על כריכת אחד מספריו של התובע, שכאמור אין לו כל קשר לתוכן הכתבה.

תומר נשאל והופנה לסעיף 4, לתמונה הראשונה, שבצד שמאל מופיע צילום מאתר האינטרנט של התובע, ושמצד ימין צילום שפורסם בכתבה. תומר אישר, אך ציין שאין הבדל בין השניים (שם, שורות 23-19).

78. לאחר שעיינתי בתצלומים שהובאו בפני, נחה דעתי, כי יש הבדל בין היצירה "המקורית" לבין היצירות שהובאו במסגרת הכתבה, וניתן לומר שישנה הפרה. דיני זכויות היוצרים מגנים על המשאבים, ועל המאמץ אשר הושקע בהפקת היצירה. הם מכירים בזכותו של היוצר ליהנות מפרי עמלו, כפי שכבר צוין.

79. עם זאת, יש לבחון האם עומדת לנתבעים הגנה, כגון – שימוש הוגן.

האם התצלום חוסה תחת הגנת "השימוש ההוגן"?

80. לטענת הנתבעים, מדובר בשימוש בחלק שאינו מהותי ביצירה, או לחילופין בשימוש הוגן, בהתאם לסעיף 19 לחוק.

81. התובע סבור, כי לנתבעת לא עומדת הגנת השימוש ההוגן, שהרי הוכח כי הנתבעים התרשלו, ואין כל קשר בין תוכן הכתבה ובין יצירות התובע שפורסמו. השימוש שנעשה בתמונות, נעשה במטרה מכוונת לפגוע בתובע.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

ועוד, טוען התובע, שהנתבעים לא טרחו ליתן לתובע קרדיט בתצלום. לטענת התובע, במקום לתת קרדיט לתובע על התמונות כנדרש, ניצלו הנתבעים את המקום לשתילת הערות סרקסטיות אודות התובע. הצגת ספריו באור כזה לא רק שאינה בגדר שימוש הוגן, היא אף בבחינת לשון הרע כשלעצמה. נוסף על כל זאת, הקרדיט שניתן מתחת ליצירות הוא קרדיט חסר בכך שאינו כולל קרדיט לצייר. הדבר בולט בייחוד בתמונת השער שמוצגת בנפרד מן הכריכה ואין בה כל קרדיט לאדם שצייר את הציור.

תומר העיד, כי ניתן קרדיט לתובע (עמ' 21 לפרוטוקול, שורות 20-23).

בהקשר זה יוער, שהתובע זנח טענה זו בסיכומי תשובתו.

82. מכל מקום, בע"א 3038/02 זום תקשורת (1992) בע"מ נ' הטלוויזיה החינוכית הישראלית [פורסם בנבו], נקבע, שכדי שניתן יהא לחסות בצילה של הגנת השימוש ההוגן, היה מקום ליתן קרדיט, ולאזכר את שם בעל הזכויות. וכן, סעיף 146(1) לחוק קובע, כי ליוצר היצירה הזכות כי שמו ייקרא על יצירתו, בהיקף ובמידה המקובלים בנסיבות העניין (ראו: ת.א (ת"א) 44159-08 שמואל רחמני נ' מנהלת ליגת העל בכדורסל לגברים (2002) בע"מ [פורסם בנבו]).

רוצה לומר - התובע בענייננו, כן זכה ששמו צוין במסגרת הכתבה, לידי יצירותיו. שהרי, בדף הכותרת נרשם מתחת לתמונה: "מתוך ספריו של אורן עילם בהוצאת ביטאון שירה", וכן לצד היצירות ועל הכריכה שהוצגה בכתבה, הופיע שמו של התובע.

83. וישאל השואל – האם השימוש שנעשה ביצירות הינו שימוש בחלק שאינו מהותי ביצירה, או לחילופין מדובר בשימוש הוגן? לדידי, התשובה הינה שלילית.

84. הנתבעים הפנו לפסיקה בעניין, במסגרת סיכומיהם (סעיפים 21-24); באמצעות הפסיקה שהביאו, ביקשו לטעון שמדובר היה בשימוש מזערי, קרי – צילומים קטנים, שאינם בגודל מלא, שאינם מהווים חלק מהותי מהיצירה (מפנה ל- 3731-04-12 נועה לביא ואח' נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ (להלן: "עניין לביא"). לשיטתם, כשם שבעניין לביא, הצגה של צילום מסך מתוך סרטון לא היווה הפרה, הרי גם כאן, הצגת כריכה של ספר שירה לא מהווה הפרה. ואף, אם מדובר על שימוש הוגן, מדובר על היקף שימוש מזערי.

לדידי, הפסיקה אליה מפנים הנתבעים – אין בידה לסייע ולהוות גזירה שווה למקרה דנן; אין המדובר בשימוש בחלק שאינו מהותי ביצירה, או לחילופין בשימוש הוגן. בענייננו, נעשה שימוש ביצירותיו של התובע, תוך כדי שינויים, כאמור; לא ניתן להתעלם מכך שנערכו שינויים ביצירות, והוסף כיתוב (ראו בפירוט טענות התובע בסיכומיו, סעיפים 7-10).

85. סכומו של דבר – הנתבעים הפרו את זכויותיו של התובע ביצירותיו.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

הפיצוי הראוי:

86. על פי ההלכה הפסוקה, משנקבע כי הייתה הפרה של זכויות יוצרים, זכאי בעל הזכות לפיצוי, ללא הוכחת נזק, שהרי עצם ההפרה מגלמת נזק (ראו: ע"א 3823-11 רונית דגלי אומות בע"מ ואח' נ' רוני שטן ואח' [פורסם בנבו]).

87. סעיף 56 (א) לחוק קובע:

"הופרה זכות יוצרים או זכות מוסרית, רשאי בית המשפט, על פי בקשת התובע, לפסוק לתובע, בשל כל הפרה, פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים".

סעיף 56 (ב) מונה שיקולים שונים, שרשאי בית משפט לשקול, בין היתר, בבואו לפסוק פיצוי בגין הפרת זכויות יוצרים:

"בקביעת פיצויים לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי בית המשפט לשקול, בין השאר, שיקולים אלה:

- (1) היקף ההפרה;
- (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
- (3) חומרת ההפרה;
- (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
- (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
- (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
- (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
- (8) תום לבו של הנתבע".

88. בהקשר הדברים, בע"א 513/89 Interlego A/S נ' Exin-Lines Bros S.A פד"י מח (4) 133 נעשתה הבחנה בין זכויות כלכליות לזכויות מוסריות.

הזכויות הכלכליות מטרתן להגן על היצירה מפני העתקתה על ידי אחרים, שאינם קיבלו את ההרשאה לעשות שימוש ביצירה.

הזכויות המוסריות מגנות על זכות היוצר, שהיצירה תופיע בשמו. הזכות המוסרית נקלטה למשפט הישראלי מכוח סעיף 4 לפקודת זכויות יוצרים 1924, שקבע כי:

- (1) מחבר זכאי ששמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה המקובלים.
- (2) מחבר זכאי שלא יעשה ביצירתו כל סילוף, פגימה או שינוי אחר, או כל פעולה שיש בה משום הפחתת ערך ביחס לאותה יצירה, העלולה לפגוע בכבודו או בשמו של מחברה".

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

89. זכות היוצרים הכלכלית קבועה בסעיף 11 לחוק זכות יוצרים, ומקנה לבעליה את הזכות הבלעדית לבצע פעולות ביצירה, בראייה כי עסקינן בנכס כלכלי. והזכות המוסרית מעוגנת בפרק ז' לחוק החדש, ומלמדת על הקשר האישי-תרבותי-רוחני הקיים בין היוצר לבין יצירתו.

בהתאם לסעיף 45 לחוק זכות יוצרים, נקבע:

- (א) ליוצר של יצירה אמנותית, יצירה דרמטית, יצירה מוסיקלית או יצירה ספרותית, למעט תוכנת מחשב, שיש בה זכות יוצרים, תהיה ביחס ליצירתו זכות מוסרית, למשך תקופת זכות היוצרים באותה יצירה.
- (ב) הזכות המוסרית היא אישית ואינה ניתנת להעברה, והיא תעמוד ליוצר אף אם אין לו ביצירה זכות יוצרים או אם העביר את זכות היוצרים ביצירה, כולה או חלקה לאחר".

ברע"א 12/17 שריר נ' נירית זרעים בע"מ [פורסם בבנו] (28.3.17) בחן בית המשפט את חשיבותה של הזכות המוסרית.

90. על פי הפסיקה – הפרת הזכות המוסרית תוכל לזכות בפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק, לפי סעיף 3 א' לפקודת זכות יוצרים. ראו לעניין זה: ע"א 2790/03 אייזנמן נ' קימרון פד"י נד (3) 817, שם נכתב על ידי כב' השופט יעקב טירקל:

"פסיקת פיצויים בעבור נזקים ממוניים שנגרמו בשל הפרת זכות יוצרים לפי סעיף 3 א' לפקודה, אינה מונעת פסיקת פיצויים בעבור פגיעה בזכות המוסרית, ובלבד שלא יוצר מצב של כפל פיצוי בגין נזק זהה" (שם בעמ' 844 – 845).

91. בענייננו, כאמור, לא ניתן להתעלם מכך שנעשה שימוש ביצירות של התובע. לא ניתן להתעלם מכך שנערכו שינויים ביצירות, והוסף כיתוב (ראו טענות התובע בסיכומיו, סעיפים 7-10). עם זאת, בפסיקת רכיב הפיצוי, יש לקחת בחשבון, בין היתר, את היקף ההפרה: המדובר בכתבת תחקיר אחת, אשר היה בה עניין ציבורי; הדבר מתיישב עם מאפייני הפעילות העיתונאית ותום הלב של הנתבעים (ראו חוות הדעת שנערכה, ההיוועצות והפעולות האחראיות בהן הנתבעים נקטו, כפי שהובא לעיל); כמו כן, יש להידרש גם למשך הזמן שבו בוצעה ההפרה ולפלטפורמה בה העיתון עובד – עיתון אינטרנטי; יש לבחון את הנזק הממשי שנגרם לתובע, ככל שנגרם, וזאת להערכת בית המשפט; יש לבחון את הרווח שצמח לנתבעים בשל ההפרה, ככל שצמח, וזאת להערכת בית המשפט; בענייננו, התובע לא הביא ראיות בדבר הנזק הממשי שנגרם לו. יש להידרש לכך שלנתבעים לא עמדו שיקולי רווח, אלא העלאת עניין ציבורי בעל חשיבות.

92. לאחר ששמעתי את טענות הצדדים, ועיינתי בראיות, סבורה אני, שכאשר משקללים את ההפרה תוך בחינת הפרמטרים לפי סעיף 56 לחוק זכויות יוצרים, ובשים לב לממצאים, יש לפסוק לטובת התובע פיצוי כספי בסך של 20,000 ₪, פיצוי בגין הפרת הזכות המוסרית.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

סבורה אני כי סכום כספי זה, משקף את האיזון הראוי בין הצדדים. יודגש, בית המשפט בבוחנו את סכום הפיצוי הראוי, ללא הוכחת נזק, מביא אל הכף את נסיבות המקרה הייחודי שבפניו, וכן לנגד עיניו עומד הרצינות המנחה - לפיו יש לפצות את בעל הזכות, ולא נעלם מעיניו המגמה המתבקשת, לפיה - יש להרתיע את המפר, ולהרתיע מפריס פוטנציאליים, בראי ההליך ונסיבותיו של המקרה.

אין לי אלא להסכים עם האמירה, לפיה – תחושת הבעלות של היוצר ביצירותיו, היא תחושה אינטימית-פרטית, אשר ראויה להגנה.

צו עשה

93. התובע עותר בעניין זה לסעד שבמסגרתו יסירו הנתבעים את הפרסומים הפוגעניים כלפיו מאתר הנתבעת 1, או מכל פורום אחר.

בזיקה לתוצאה אליה הגעתי, ניתן בזאת צו כלפי הנתבעים להסיר את הפרסומים שיש בהם הפרת זכות יוצרים. וזאת, תוך 30 יום, ומוקדם ככל הניתן.

סוף דבר

94. לאור המקובץ לעיל, תביעת לשון הרע נדחית;

95. תביעת זכויות היוצרים מתקבלת חלקית, באופן בו הנתבעים יישאו בפיצוי על סך של 20,000 ₪, כאמור.

96. בנסיבות העניין, לאור התוצאה אליה הגעתי, יישא התובע בהוצאות ובשכר טרחת עורך דין, על סך כולל של 50,000 ₪, בשים לב לסכום שהתקבל ולסכומים שנדחו.

למען הסר ספק, לאור התוצאה אליה הגעתי התובע ישלם לנתבעים הוצאות ושכר טרחת עורך דין, בסך כולל של 30,000 ₪.

הסכום ישולם תוך 30 יום.

המזכירות תמציא את פסק-הדין לצדדים.

ניתן היום, כ"ו סיוון תשפ"ד, 02 יולי 2024, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 60942-09-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'
ת"א 19712-11-19 עילם נ' המקום הכי חם - עיתונות עצמאית בע"מ ואח'

נאוה ברורמן, שופטת בכירה

